

Andrzej Dziega
Arcybiskup Metropolita
Szczecińsko-Kamieński

Słowo okolicznościowe
przed Uroczystością Koronacji
Obrazu Matki Bożej Królowej Korony Polskiej
w parafii pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Gryfinie
5 września 2020 r. godz. 12.00

Drodzy Bracia Kapłani,
Osoby Życia Konsekwentnego,
Wszyscy nasi Diecezjanie oraz Goście.

Blisko rok temu, dnia 14 listopada 2019 r., w kościele pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Gryfinie, w czasie modlitwy kapłanów z maryjnych Sanktuariów naszej Archidiecezji, oficjalnie rozpoczęte zostały bezpośrednie przygotowania do Koronacji Obrazu Matki Bożej Królowej Korony Polskiej, znajdującego się w miejscowej świątyni. Wcześniej, bo 4 października 2019 roku, Proboszcz tej parafii Ks. Stanisław Helak, zwrócił się do mnie z pisemną prośbą o dokonanie takiego uroczystego Aktu. Pisał m.in.: „(...) Po głębokiej medytacji, mając na uwadze (...) żywą wiarę, gorące nabożeństwo, wielką pobożność otaczającą Obraz, przyniesiony kult (mieszkańców Kałusza do Gryfina) i wiedziony wdzięcznością parafian za opiekę Maryi nad miastem, świadectwami otrzymanych łask (...), pokornie proszę o Koronację Obrazu Matki Bożej Królowej Korony Polskiej w kościele pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Gryfinie podczas parafialnego odpustu”. Powyższa prośba, po odpowiednich konsultacjach, została przeze mnie przyjęta, a podczas Mszy Świętej z udziałem kapłanów i wiernych we wspomnianym dniu, uroczystość ogłoszona.

Obraz powstał w 1930 roku dla kościoła pw. św. Walentego w Kałuszu (dzisiejsza Ukraina). W Księdze pamiątkowej poświęcenia Obrazu z 1932 roku czytamy: „W imię Trójcy Przenajświętszej! Działo się w Kałuszu, województwie stanisławowskim dnia 3 maja w roku od Narodzenia Pańskiego 1932, kiedy głową Kościoła był papież Pius XI, prezydentem Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej był prof. dr Ignacy Mościcki, rządy w Archidiecezji Lwowskiej sprawował

Ks. Arcybiskup Metropolita dr Bolesław Twardowski, a Proboszczem podówczas był Ks. Michał Baściak, tajny szambelan papieski, wojewodą stanisławowskim był Zygmunt Jagodziński, starostą powiatu Wojciech Kostołowski, włodarzem miasta rejent Kazimierz Sokol, poseł na Sejm. W dniu tym w otoczeniu kapłanów i wielkiej rzeszy Polaków z całego powiatu zebranych wyżej wzmiankowany Proboszcz uroczystie poświęcił obraz do głównego ołtarza Najświętszej Maryi Panny pod wezwaniem Królowej Korony Polskiej. Obraz ten zakupiony został u profesora Stanisława Batowskiego artysty-malarza we Lwowie z drobnych składek tutejszego społeczeństwa polskiego i ofiarowany kościołowi parafialnemu w Kałuszu do głównego ołtarza, jako dar dziękczynny Panu Bogu za odzyskane niepodległe Państwo Polskie, jako dowód naszego niezłomnego przywiązania do wiary Ojców naszych i dowód czci Bogurodzicy i jako akt głębokiej miłości Ojczyzny. Podniosłą, a nader rzadką uroczystość własnoręcznymi podpisami upamiętniamy”. Przez kolejne lata narastająca przy tym Wizerunku modlitwa Ludu Bożego tylko potwierdzała coraz głębszą miłość ludzkich serc ku Maryi w tym Obrazie oraz łaskawą odpowiedź Matki i Królowej na prośby Jej kałuskich dzieci.

Do Gryfina Obraz dotarł dzięki zapobiegliwości Ks. Jana Palicy, który zmuszony do opuszczenia swej dotychczasowej parafii św. Walentego w Kałuszu, wyruszając wraz z parafianami w powojenną daleką drogę w nieznaną, zabrał całe wyposażenie tamtejszego kościoła i dokładnie 26 sierpnia 1945 roku (czyli 75 lat temu) przybył do Gryfina. Ksiądz Palica przejął, poświęcił i napełnił sakramentalną modlitwą kościół w samym centrum miejscowości. Najcenniejszym elementem kościelnego wyposażenia przywiezionym z Kałusza jest właśnie miłością ludzkich serc otoczony i wypraszanymi łaskami słynący Obraz nazywany „Hołdem stanów”, znajdujący się do dzisiaj w ołtarzu głównym świątyni. Świadkowie tamtych dni podkreślają, że wymiary Obrazu pasowały dokładnie, by bez żadnych dodatkowych prac umieścić go w ołtarzu gryfińskiej świątyni. Lud Boży odczytał to jako Znak od samej Maryi: oto miejsce, jakby od dawna przygotowane dla Królowej, i tylko czekające na wprowadzenie Świętego Wizerunku. Ja sam dokładnie pamiętam, jak na dłuższą chwilę wprost musiałem zatrzymać na tym Obrazie swój wzrok, gdy przed laty po raz pierwszy wszedłem do tej świątyni. Przy kolejnych nawiedzeniach kościoła to pierwsze poruszenie serca tylko się we mnie umacniało. Dlatego z radością przyjąłem prośbę miejscowych duszpasterzy, wspartą pragnieniem Ludu Bożego, o podjęcie przygotowań do uroczystej Koronacji.

Zwyczaj koronowania wizerunków pochodzi z pradawnej tradycji, którą przejęło chrześcijaństwo. W Kościele wschodnim starożytna tradycja nakładania wieńca laurowego na Wizerunek rozwinęła się w bogatą teologię ikony. W Kościele rzymskim ten wschodni zwyczaj doskonale współgrał z teologicznym tytułem: Regina Mariae (Maryja – Królowa), występującym w wielu ikonograficznych przedstawieniach ukoronowania Wniebowziętej Najświętszej Maryi Panny na Królową nieba i ziemi.

Uroczyste koronacje wizerunków Matki Bożej sięgają VIII wieku, kiedy to zgodnie z tradycją papież Grzegorz III po raz pierwszy ukoronował obraz Najświętszej Maryi Panny. Sto lat później papież Grzegorz IV ofiarował złote korony na obraz maryjny do kościoła św. Kaliksta w Rzymie. Pierwsza udokumentowana koronacja, jaka odbyła się na ziemiach polskich, dotyczy obrazu Matki Bożej Łaskawej z kościoła oo. Jezuitów w Warszawie położonego w sąsiedztwie katedry św. Jana. W roku 1651 nuncjusz Jean de Torres ukoronował ten obraz, jednak uroczystość ta odbyła się jako prywatny akt, związany z nadaniem Matce Bożej, po wypędzeniu Szwedów, tytułu Patronki Stolicy. Akt ten nie był poprzedzony procedurami według wymogów Kapituły Watykańskiej. Pierwszym w Polsce, koronowanym zgodnie z zasadami prawa Kościoła powszechnego obrazem, był więc Wizerunek Matki Bożej Częstochowskiej, którego Koronacja autorytetem Stolicy Apostolskiej (papieskimi koronami) odbyła się 8 września 1717 roku. Koronatorem był wtedy Biskup chełmski Krzysztof Jan Szembek.

Od roku 1772 do wybuchu I wojny światowej zostało ukoronowanych 18 obrazów Matki Bożej, a do czasów II wojny światowej już koronowanych było 62. Po drugiej wojnie światowej do czasów obecnych było już ponad 100 koronacji. Większość obrazów i figur było koronowanych podczas uroczystości milenijnych, zaś Koronacji autorytetem Ojca Świętego dokonywał głównie Kardynał Stefan Wyszyński – Prymas Tysiąclecia.

W naszej młodej Archidiecezji koronacje papieskie dokonane były już dwukrotnie. Jest to Figura Matki Bożej Fatimskiej na osiedlu Słonecznym w Szczecinie, ukoronowana osobiście przez Ojca Świętego Jana Pawła II na Jasnych Błoniach w 1987 roku, oraz milenijny obraz Matki Bożej Częstochowskiej Zwycięskiej Królowej Polski, który jako dar Prymasa Tysiąclecia dla naszych Ziemi znajduje się w Bazylice Św. Jana Chrzciciela w Szczecinie. Tej drugiej koronacji dokonał uroczystie dwa lata temu Prymas Polski na mocy bulli Ojca Świętego Franciszka. Kolejne Wizerunki Matki Bożej w naszej Archidiecezji, koronowane decyzją biskupa miejsca (tzw. koronacja biskupia) znajdują się: w Trzebiatowie – obraz Najświętszej Maryi Panny Łaskawej, w Siekierkach – obraz Nadodrzańskiej Królowej Pokoju, w Sanktuarium Dzieci Fatimskich (powstałym jako pierwsze w świecie) na osiedlu Kasztanowym w Szczecinie - Figura Matki Bożej Fatimskiej oraz w Krępsku k. Goleniowa – obraz Matki Bożej Królowej Polski. Warto podkreślić, że korony dla Matki Bożej w Trzebiatowie oraz w Sanktuarium Dzieci Fatimskich były poświęcane w Rzymie przez Ojca Świętego.

Do tego Czcigodnego grona Świętych Wizerunków, przez Kościół wskazywanych Ludowi Bożemu jako szczególne i sprawdzone Źródło łask Maryi, dołączy za kilka dni obraz Matki Bożej – Królowej Korony Polskiej przyjmujące hołd stanów, w kałuskim – gryfińskim Wizerunku. Przeżywamy bowiem szczególnie ważny czas wielkich rocznic. To setna rocznica Bitwy Warszawskiej – Cudu nad Wisłą. Bitwy, w której wygrała Maryja i pomogła polskiej armii powstrzymać bolszewicką ekspansję na Europę. To także setna rocznica urodzin św. Jana

Pawła II, który życiem i służbą Kościołowi ukazywał, że cały należy do Maryi. Wreszcie to rok naszej gotowości na przyjęcie upragnionej Beatyfikacji Prymasa Tysiąclecia - Kardynała Stefana Wyszyńskiego, który wszystko postawił na Maryję.

Mając na uwadze duchowe dobro całej naszej Archidiecezji, czując ciągle wielką duchową potrzebę pogłębiania kultu Maryjnego nad Odrą i Bałtykiem, zapraszam wszystkich Was w sobotę, 5 września br., na Uroczystość Koronacji Obrazu Matki Bożej Królowej Korony Polskiej w parafii pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Gryfinie. Uroczystość jest poprzedzona dziewięciodniową Nowenną, od dnia 27 sierpnia do 4 września br. Modlitwa w ramach Nowenny trwa w tych dniach od godz. 17.30, z uroczystą Mszą Świętą o godz. 18.00. Ja w tych dniach trwam na modlitwie w Sanktuarium Jasnogórskim, z racji na Konferencję Episkopatu Polski. Poranną Mszę Świętą w sobotę, 29 sierpnia, przed Obrazem Królowej Polski, odprawiam w intencjach wszystkich, którzy jako pątnicy kierują się w tych dniach do Gryfina na modlitwę przed naszym Wizerunkiem Królowej Korony Polskiej. Niech Bóg będzie uwielbiony, a przez przyczynę Maryi Królowej niech się Ziemia nad Odrą i Bałtykiem napełnia obfitością łask: nawróceń, pocieszeń, uświęcenia rodzin, kapłańskiej świętości i gorliwości, Ducha ewangelizacyjnego i Ducha pojednania.

Uroczystość Koronacji Obrazu Matki Bożej Królowej Korony Polskiej będzie przebiegać według następującego programu: od godz. 10.30 – modlitwa różańcowa; godz. 11.00 – przedstawienie historii i interpretacji teologicznej Obrazu Matki Bożej; godz. 11.45 – przygotowanie do Mszy Świętej; godz. 12.00 – Msza Święta z Koronacją Obrazu Matki Bożej. Po Mszy Świętej – indywidualna modlitwa wiernych oraz braterskie spotkanie i poczęstunek dla pielgrzymów.

Zapraszając wszystkich na Uroczystość Koronacji Obrazu Matki Bożej Królowej Korony Polskiej w Gryfinie, wierzę, że wspólna modlitwa podczas tej Uroczystości będzie czasem wielkiego dziękczynienia i uwielbienia Boga za opiekę Najświętszej Maryi Panny nad naszą całą Ojczyzną, nad Narodem Polskim, także nad naszą Ziemią nad Odrą i Bałtykiem. Niech to będzie czas zawierzenia się wstawiennictwu Królowej Korony Polskiej na drodze wiary do wiecznej Ojczyzny.

Na maryjne pielgrzymowanie poprzez trudny czas naszego pokolenia oraz na owocny udział w Uroczystościach koronacyjnych z serca wszystkim błogosławię.

+ Andrzej Dzięga
Arcybiskup Metropolita
Szczecińsko-Kamieński

Jasna Góra, 28 sierpnia 2020 r.